

1. Identificación da programación
Centro educativo

Código	Centro	Concello	Ano académico
15021482	San Clemente	Santiago de Compostela	2023/2024

Ciclo formativo

Código da familia profesional	Familia profesional	Código do ciclo formativo	Ciclo formativo	Grao	Réxime
IFC	Informática e comunicacións	CMIFC01	Sistemas microinformáticos e redes	Ciclos formativos de grao medio	Réxime xeral-ordinario

Módulo profesional e unidades formativas de menor duración (*)

Código MP/UF	Nome	Curso	Sesións semanais	Horas anuais	Sesións anuais
MP0225	Redes locais	2023/2024	8	213	255

(*) No caso de que o módulo profesional estea organizado en unidades formativas de menor duración

Profesorado responsable

Profesorado asignado ao módulo	RAÚL TRABAZO SOBRINO
Outro profesorado	

Estado: Pendente de supervisión inspector

2. Concreción do currículo en relación coa súa adecuación ás características do ámbito produtivo

Esta programación refírese ao módulo de Redes Locais, e axústase ao currículo desenvolvido no decreto 27/2010. Este módulo contribúe aos obxectivos xerais a), b), d), e), f), g), h), i), j), k), l), m) nel indicados.

Así mesmo, este módulo corresponde a unidade de competencia UC02220_2 Instalar, configurar e verificar os elementos da rede local segundo procedementos establecidos, do catálogo nacional de cualificacións profesionais.

O desenvolvemento curricular deste módulo profesional fíxose tendo en conta os aspectos do contorno educativo e do ámbito produtivo así como do alumnado.

* Contorno educativo: o noso centro, o IES San Clemente, cumpre coas condicións establecidas no currículo do ciclo formativo correspondente ó título de Técnico en Sistemas Microinformáticos en Rede

* Ámbito produtivo: a comarca de Santiago de Compostela basea a súa economía en varios sectores moi diversificados, sendo destacable o ámbito da informática con numerosas empresas na que o alumnado poderá realizar a FCT e posteriormente desenvolver a súa actividade laboral ou continuar estudos dos diversos ciclos superiores da mesma familia profesional que se imparten no centro.

3. Relación de unidades didácticas que a integran, que contribuirán ao desenvolvemento do módulo profesional, xunto coa secuencia e o tempo asignado para o desenvolvemento de cada unha

U.D.	Título	Descrición	Duración (sesións)	Peso (%)
1	Características xerais das redes locais	Nesta unidade estudaremos algún dos conceptos máis importantes das redes de ordenadores. Inicialmente describiremos a importancia da comunicación e como influíu na aparición e desenvolvemento das redes. Unha vez coñecido os antecedentes das redes entramos de cheo en aspectos que afectan ao concepto, aplicacións e clasificacións das redes de ordenadores. Para rematar, as redes permiten a comunicación de equipos e ordenadores de aplicacións e fabricantes dispares. Para posibilitar e facilitar a comunicación, estudo e comprensión das redes, requirese de modelos estandarizados que todas as organizacións e fabricantes deben aceptar. <u>Así podemos entender como é posible expansión e desenvolvemento das redes.</u>	45	12
2	Identificación dos elementos e espazos dunha rede local	Nesta unidade imos estudar algúns dos pasos necesarios para a instalación física dunha rede local. Inicialmente comprobaremos que un dos elementos fundamentais para conectar os ordenadores dunha rede local entre si son os medios de transmisión polo cales vai circular a información. Outro aspecto importante o tipo de rede local que imos utilizar. Veremos que existen numerosos tipos de redes como son o Ethernet, Wifi, Token_Ring, FDDI, ATM, etc todas caracterizadas por usar elementos e funcionamento totalmente diferente. De cada tipo de rede existen distintas tecnoloxías que se distinguen segundo o medio de transmisión a utilizar, a velocidade de transmisión, lonxitude máxima da nosa rede, etc. Comprobaremos que antes de proceder á instalación física da nosa rede temos que realizar un estudo previo que recolla todas as necesidades, factores de custo e opcións de implementación da nosa rede. Débese planificar e deseñar a nosa rede. Unha vez realizado o deseño proposto procédese á instalación física da rede. O último paso sería a preparación dun lugar especial onde centralizar os seus servizos de rede e comunicacións. Para rematar veremos en que <u>cosiches o proceso de certificación que verifica o bo funcionamento da rede local.</u>	66	20
3	Interconexión de equipos en redes locais (1ª Parte)	Nesta unidade imos estudar algúns dos pasos necesarios para a instalación dunha rede local. Inicialmente comprobaremos que un dos elementos fundamentais para conectar os ordenadores dunha rede local entre si, ben a través dun par de tarxetas de rede e un cable, ou coa axuda dalgún dispositivo de interconexión central. Neste tema veremos os dispositivos de interconexión central que traballan na capa 2 do modelo OSI. Por este motivo comezaremos o tema vendo o estándar máis utilizado nas redes de área local, que non é outro que Ethernet. Comprobaremos cales son os distintos tipos de redes que abrangue este estándar: Ethernet, Token Ring, Wifi. ¿Estudaremos con detalle cales son os dispositivos físicos que teremos que instalar no noso equipo: os adaptadores de rede ou, tamén coñecido como tarxetas de rede. O seguinte paso será decidir se a nosa rede de área local utilizará un dispositivo de interconexión central e cales son os que operan na capa 2 do modelo OSI. Os dous dispositivos que traballan nesta capa son os concentradores ou hubs, os conmutadores ou switches e as pontes ou bridges. Veremos as principais diferenzas entre os hubs e os switches, como se configura unha rede utilizando cada un destes dispositivos e cal deles ofrece máis seguridade e rendemento á hora de traballar nunha rede.	45	17
4	Instalación e configuración dos equipos da rede	Nesta unidade estúdanse os pasos necesarios para a configuración dos distintos elementos dunha rede de área local. En unidades anteriores tratouse todo o proceso de cableado da rede, de instalación dos dispositivos necesarios, tanto cableados como inarámicos e os dispositivos de interconexión central das capas 1 e 2 do modelo OSI. Nesta unidade dáse un paso máis na abstracción do proceso das redes locais e trabállase na capa 3 do modelo OSI. Manéxanse os conceptos de dirección IP, dirección de rede ou máscara de rede. Unha vez aprendidos os conceptos, é necesario manexalos para nun futuro decidir como se reparten estas direccións entre os distintos dispositivos que forman parte da rede. Todo isto será necesario para poder configurar os dispositivos, tanto os equipos coma os dispositivos centrais para que todo comece a funcionar. É o último paso para conseguir que a rede de área local sexa operativa. No curso empezouse estudando os principios teóricos necesarios para entender as redes. Na seguinte unidade explicouse o cableado da rede e os fundamentos da capa 1 do modelo OSI. Nas unidades tres e catro tratáronse todos os conceptos relacionados coa <u>capa 2 do modelo OSI. E nesta unidade estudárase como traballan as redes locais na capa 3.</u>	48	20
5	Interconexión de equipos en redes locais (2ª Parte)	Nesta unidade imos estudar algúns dos pasos necesarios para a instalación dunha rede inarámica. Inicialmente veremos como se clasifican as redes inarámicas e veremos que dentro das redes de área local se utilizan as redes Wifi, que se engloba dentro do estándar 802.11. Neste tema veremos os dispositivos necesarios para interconectar unha serie de dispositivos a través dunha rede inarámica, como son o router inarámico, puntos de acceso e as tarxetas de rede inarámicas. Por este motivo comezaremos o tema vendo o estándar máis utilizado nas redes de área local inarámicas, que non é outro que WIFI. Estudaremos con detalle cales son os dispositivos físicos que teremos que instalar no noso equipo: os adaptadores de rede inarámicos. O seguinte paso será instalar e configurar o router inarámico e o punto de acceso necesario para poder ampliar a rede. Neste tema tamén veremos os conceptos de rede de área local Virtual, ou dito doutro modo, VLAN, que nos ofrecen a posibilidade de segmentar a rede a nivel de switch coas vantaxes que supón reducir o dominio de difusión dunha rede. Outro dos puntos a tratar será a seguridade nas redes inarámicas, vendo ales son as súas principais ameazas e que protocolos existen para a súa seguridade. Por último veremos que son as redes mixtas e que posibilidades ofrecen.	34	17
6	Resolución de incidencias nunha rede local	Nesta última unidade afrontase unha difícil tarefa como é a resolución de incidencias nunha rede. Para poder levar a cabo esta tarefa é necesario ter un coñecemento exhaustivo da configuración da rede onde se está a traballar, así como do manexo de todos os dispositivos que forman parte da rede. Esta tarefa tan complexa só poderano levar a cabo especialistas na materia, que poidan interpretar os síntomas e causas dunha avaría en concreto. É importante saber manexar toda a información, desbotando posibles causas ata ir cercando o porqué as cousas non funcionan correctamente. Na segunda parte do tema trátase a seguridade no traballo, comprendendo os riscos da profesión dun técnico ou técnica de Sistemas Microinformáticos e Redes, así como <u>as medidas de prevención que deben tomar no día a día.</u>	17	14

4. Por cada unidade didáctica

4.1.a) Identificación da unidade didáctica

N.º	Título da UD	Duración
1	Características xerais das redes locais	45

4.1.b) Resultados de aprendizaxe do currículo que se tratan

Resultado de aprendizaxe do currículo	Completo
RA1 - Identifica a estrutura de redes locais con cables atendendo ás características de contornos de aplicación e á funcionalidade dos seus compoñentes.	SI

4.1.d) Criterios de avaliación que se aplicarán para a verificación da consecución dos obxectivos por parte do alumnado

Criterios de avaliación
CA1.1 Descríbense os principios de funcionamento das redes locais.
CA1.2 Identifícanse os tipos de redes con cables.
CA1.3 Descríbense os elementos de diversas redes locais e a súa función.
CA1.4 Identifícanse e clasifícanse os medios de transmisión.
CA1.5 Recoñeceuse o mapa físico da rede local.
CA1.6 Utilízanse aplicacións para representar o mapa físico da rede local.
CA1.7 Recoñécense as topoloxías de rede.
CA1.8 Identifícanse estruturas alternativas.

4.1.e) Contidos

Contidos
Características: vantaxes e inconvenientes.
Tipos.
Elementos de rede.
Topoloxía.
Arquitecturas.
Mapa físico e lóxico dunha rede local.

4.2.a) Identificación da unidade didáctica

N.º	Título da UD	Duración
2	Identificación dos elementos e espazos dunha rede local	66

4.2.b) Resultados de aprendizaxe do currículo que se tratan

Resultado de aprendizaxe do currículo	Completo
RA2 - Montar a estrutura de redes locais con cables, para o que identifica e selecciona os seus compoñentes.	SI

4.2.d) Criterios de avaliación que se aplicarán para a verificación da consecución dos obxectivos por parte do alumnado

Criterios de avaliación
CA2.1 Diferenciáronse os medios de transmisión en redes con cables.
CA2.2 Recoñecéronse os detalles dos cables da instalación e o seu despregamento (categoría dos cables, espazos polos que discorren, soporte para as canalizacións, etc.).
CA2.3 Seleccionáronse e montáronse as canalizacións e os tubos.
CA2.4 Montáronse os armarios de comunicacións e os seus accesorios.
CA2.5 Tendeuse a instalación de cables polas canalizacións.
CA2.6 Montáronse e conectáronse as tomas de usuario e os paneis de parcheamento.
CA2.7 Probáronse as liñas de comunicación entre as tomas de usuario e os paneis de parcheamento.
CA2.8 Etiquetáronse os cables e as tomas de usuario.
CA2.9 Empregáronse as ferramentas axeitadas.

4.2.e) Contidos

Contidos
Espazos.
0Recomendacións na instalación de cables.
Cuartos de comunicacións.
Armarios de comunicacións. Paneis de parcheamento.
Canalizacións.
Medios de transmisión (par trenzado, fibra óptica, etc.).
Conectores e tomas de rede.
Ferramentas.
Conexión de tomas.
Creación de cables.

4.3.a) Identificación da unidade didáctica

N.º	Título da UD	Duración
3	Interconexión de equipos en redes locais (1ª Parte)	45

4.3.b) Resultados de aprendizaxe do currículo que se tratan

Resultado de aprendizaxe do currículo	Completo
RA3 - Interconecta equipamentos en redes locais con cables atendendo aos estándares requiridos.	NO

4.3.d) Criterios de avaliación que se aplicarán para a verificación da consecución dos obxectivos por parte do alumnado

Criterios de avaliación
CA3.1 Interpretouse o plan de montaxe lóxica da rede.
CA3.2 Montáronse os adaptadores de rede nos equipamentos.
CA3.3 Montáronse conectadores sobre cables de rede (de cobre e de fibra).
CA3.4 Montáronse os equipamentos de conmutación nos armarios de comunicacións.
CA3.5 Conectáronse os equipamentos de conmutación aos paneis de parcheamento segundo a lóxica do plan de instalación.
CA3.6 Conectáronse os equipamentos ás tomas de usuario segundo a lóxica do plan de instalación.
CA3.7 Verificouse a conectividade da instalación.
CA3.8 Configuráronse parámetros básicos dos conmutadores.

4.3.e) Contidos

Contidos
Adaptadores para rede con cables.
Dispositivos de interconexión de redes.
Adaptadores para redes sen fíos.
Dispositivos de interconexión de redes sen fíos.
Redes mixtas.

4.4.a) Identificación da unidade didáctica

N.º	Título da UD	Duración
4	Instalación e configuración dos equipos da rede	48

4.4.b) Resultados de aprendizaxe do currículo que se tratan

Resultado de aprendizaxe do currículo	Completo
RA3 - Interconecta equipamentos en redes locais con cables atendendo aos estándares requiridos.	NO
RA4 - Prepara os equipamentos da rede local configurando os protocolos axeitados.	SI

4.4.d) Criterios de avaliación que se aplicarán para a verificación da consecución dos obxectivos por parte do alumnado

Criterios de avaliación
CA3.9 Créanse e configúranse as redes virtuais de área local (VLAN).
CA3.9.1 Defínense as VLAN
CA3.9.2 Identifícanse as vantaxes das VLAN
CA3.9.3 Créanse e configúranse VLAN
CA4.1 Instalouse o software correspondente.
CA4.2 Identifícanse os protocolos.
CA4.3 Identifícase o ámbito de rede dos equipamentos.
CA4.4 Empregáronse ferramentas gráficas e de texto para a configuración dos parámetros básicos nos equipamentos.
CA4.5 Verifícase a conectividade lóxica dos equipamentos.
CA4.6 Empregáronse mecanismo de direccionamiento IPv4

4.4.e) Contidos

Contidos
Procedementos de instalación.
Protocolos.
TCP/IP: estrutura. Clases de IP.
Enderezos IP. IPv4. IPv6.
Configuración dos adaptadores de rede en sistemas operativos libres e propietarios.
Configuración básica dos dispositivos de interconexión de rede con cables.

4.5.a) Identificación da unidade didáctica

N.º	Título da UD	Duración
5	Interconexión de equipos en redes locais (2ª Parte)	34

4.5.b) Resultados de aprendizaxe do currículo que se tratan

Resultado de aprendizaxe do currículo	Completo
RA5 - Monta a estrutura de redes locais sen fíos, para o que identifica e selecciona os seus compoñentes.	SI

4.5.d) Criterios de avaliación que se aplicarán para a verificación da consecución dos obxectivos por parte do alumnado

Criterios de avaliación
CA5.1 Identifícaronse as características funcionais das redes sen fíos.
CA5.2 Identifícaronse os xeitos de funcionamento das redes sen fíos.
CA5.3 Recoñecéronse os elementos das redes sen fíos.
CA5.4 Identifícaronse os protocolos.
CA5.5 Instaláronse adaptadores e puntos de acceso sen fíos.
CA5.6 Instalouse o software correspondente.
CA5.7 Configuráronse os xeitos de funcionamento e os parámetros básicos.
CA5.8 Comprobouse a conectividade entre dispositivos e adaptadores sen fíos.
CA5.9 Realizáronse probas de cobertura.
CA5.10 Aplicáronse mecanismos de acceso seguro ás redes sen fíos seguindo especificacións técnicas dadas.

4.5.e) Contidos

Contidos
Elementos das redes sen fíos.
Medios de transmisión.
Protocolos.
Recomendacións na instalación de redes sen fíos.
Seguridade básica en redes sen fíos.
Configuración básica dos dispositivos de interconexión de redes sen fíos.

4.6.a) Identificación da unidade didáctica

N.º	Título da UD	Duración
6	Resolución de incidencias nunha rede local	17

4.6.b) Resultados de aprendizaxe do currículo que se tratan

Resultado de aprendizaxe do currículo	Completo
RA6 - Mantén unha rede local, para o que interpreta recomendacións de fábrica do hardware e do software, e establece a relación entre as disfuncións e as súas causas.	SI
RA7 - Cumpre as normas de prevención de riscos laborais e de protección ambiental ao identificar os riscos asociados, así como as medidas e os equipamentos para os previr.	SI

4.6.d) Criterios de avaliación que se aplicarán para a verificación da consecución dos obxectivos por parte do alumnado

Criterios de avaliación
CA6.1 Identifícanse incidencias e comportamentos anómalos.
CA6.1.1 Identifícanse incidencias físicas
CA6.1.2 Identifícanse incidencias lóxicas
CA6.2 Monitorizáronse os sinais visuais dos dispositivos de interconexión.
CA6.3 Verificáronse os protocolos de comunicacións.
CA6.4 Empregáronse aplicacións de verificación do funcionamento da rede.
CA6.4.1 Utilizáronse aplicacións de verificación de funcionamento de rede en Windows
CA6.4.2 Utilizáronse aplicacións de verificación de funcionamento de rede en Linux
CA6.5 Localizouse a causa da disfunción.
CA6.6 Identificouse a responsabilidade do hardware ou do software na disfunción.
CA6.7 Restituíuse o funcionamento substituíndo equipamentos ou elementos.
CA6.8 Solucionáronse as disfuncións do software mediante a configuración ou a reinstalación.
CA6.9 Elaborouse un informe de incidencias.
CA7.1 Identifícanse os riscos e o nivel de perigo que supón a manipulación de materiais, ferramentas, útiles, máquinas e medios de transporte.
CA7.2 Operouse coas ferramentas respectando as normas de seguridade.
CA7.3 Traballouse coa calidade requirida.
CA7.4 Identifícanse as causas máis frecuentes de accidentes na manipulación de materiais, ferramentas, máquinas de corte, etc.
CA7.5 Descríbense os elementos de seguridade das ferramentas e os equipamentos de protección individual (calzado, protección ocular, indumentaria, etc.) que se deben empregar nas operacións de montaxe e mantemento.
CA7.6 Relacionouse a manipulación de materiais, ferramentas e máquinas coas medidas de seguridade e protección persoal requiridas.

Criterios de avaliación
CA7.7 Identifícanse as fontes de contaminación do contorno ambiental.
CA7.8 Clasifícanse os residuos xerados para a súa retirada selectiva.
CA7.9 Valórouse a orde e a limpeza de instalacións e equipamentos como primeiro factor de prevención de riscos.

4.6.e) Contidos

Contidos
Estratexias.
Parámetros do rendemento.
Incidencias físicas e incidencias lóxicas en redes locais.
Principais incidencias físicas
Principais incidencias lóxicas
Monitorización de redes con cables e sen eles.
Monitorización das sinais visuais dos dispositivos de interconexión [CA6.2]
Monitores de rede
Monitor de rendemento
Análisis de tráfico de rede
Administración SNMP
Visor de sucesos e logs do sistema
Ferramentas de diagnóstico.
Ferramentas de rede en Windows
Ferramentas de rede en Linux
Comandos e programas.
Comandos de rede en windows
Comandos de rede en Linux
Solución as disfuncións do software mediante a configuración ou a reinstalación [CA6.8]
Identificación de riscos.
Determinación das medidas de prevención de riscos laborais.
Prevención de riscos laborais nos procesos de montaxe.
Equipamentos de protección individual.
Cumprimento da normativa de prevención de riscos laborais.
Cumprimento da normativa de protección ambiental.

5. Mínimos exigibles para alcanzar a avaliación positiva e os criterios de cualificación

Mínimos exigibles

Os mínimos exigibles son os indicados no apartado 4c desta programación, onde se especifican os criterios de avaliación mínimos para cada unidade didáctica.

Para aprobar o módulo é necesario obter unha cualificación positiva ($\geq 50\%$) nos criterios de avaliación marcados como mínimos exigibles.

Criterios de cualificación

A cualificación que obteña o alumno nunha avaliación será a media da nota que obteña nos exames de avaliación e a cualificación que obteña nas actividades. A cualificación das actividades as determinará o docente segundo a defensa e a exposición que faga de elas o alumno, neste apartado tamen se inclúe as intervencións que faga o alumno na clase. Para ter en conta a cualificación das actividades, o alumno deberá entregar en tempo e forma alomenos o 85% das actividades, doutro modo a cualificación das actividades será de 0.

A nota final do módulo será a media aritmética das notas das tres avaliacións, sendo necesario ter un mínimo de 5 en cada avaliación e que da media das tres sexa maior ou igual que 5 sobre 10 para aprobar.

6. Procedemento para a recuperación das partes non superadas

6.a) Procedemento para definir as actividades de recuperación

Plantexaránse actividades de recuperación e reforzo para aquel alumnado que non acade os obxectivos. Estas actividades estarán guiadas e titorizadas polo profesorado do módulo.

Para o alumnado de segundo curso do ciclo con este módulo de primeiro pendente plantexaranse tamén actividades de reforzo. O alumnado poderá plantexar dúbidas e preguntas ben nesta plataforma, por email, ou de xeito presencial.

Realizarase unha actividade de avaliación final en marzo para permitir a este alumnado acceder á FCT. Este exame final tratará sobre todos os contidos do módulo. Poderá constar de varias partes teóricas e/ou prácticas.

Para aprobar o módulo será necesario obter unha cualificación de 5 sobre 10 neste exame.

6.b) Procedemento para definir a proba de avaliación extraordinaria para o alumnado con perda de dereito a avaliación continua

Para o alumnado que perda o dereito de avaliación continua realizarase un exame final sobre todos os contidos do módulo.

Este exame poderá constar de varias partes teóricas e prácticas.

Para aprobar o módulo será necesario obter unha cualificación de 5 sobre 10 neste exame.

7. Procedemento sobre o seguimento da programación e a avaliación da propia práctica docente

Durante o curso irase actualizando, revisando e modificando a programación. Avaliarase a práctica docente tendo en conta a interacción co

alumnado e os resultados que se obteñen.

O procedemento para a seguimento da programación didáctica será o que continúa:

- En reunión de departamento, cunha frecuencia mensual dunha reunión por mes, revisarase o cumprimento da programación e se corraxirá o que se estime oportuno: secuenciación/temporización de actividades, substitución de actividades por outras, etc.
- Teranse en conta especialmente os informes e observacións do profesor titor do ciclo . Tamén revisarase a coordinación co resto do equipo docente do grupo. Cara o curso académico seguinte, a programación reflectirá as correccións feitas froito do traballo anterior.

8. Medidas de atención á diversidade

8.a) Procedemento para a realización da avaliación inicial

Ao comezo das actividades do curso académico, farase unha avaliación inicial que terá por obxecto coñecer as características e a formación previa de cada alumno e de cada alumna, así como as súas capacidades. Así mesmo, deberá servir para orientar e situar ao alumnado en relación co perfil profesional correspondente.

No deseño desta programación tamén se tivo en conta as propostas de mellora do curso pasado.

A través do equipo de orientación tamén se poderá obter un listado do alumnado con necesidades especiais.

Reflectirase na acta de avaliación inicial.

8.b) Medidas de reforzo educativo para o alumnado que non responda globalmente aos obxectivos programados

Dentro dun grupo de alumnos adoitan presentarse varios niveis que, simplificando, resumiranse en tres: nivel medio, por baixo da media, e por riba da media.

- Os contidos teórico-prácticos e a realización de tarefas propostas dirixense ao conxunto do alumnado. Porén, prevese un tempo, que será concretado polo profesorado segundo a marcha real das clases, para adicalo á atención diferente que requiren os niveis fóra da media.
- Para o alumnado por baixo da media o profesorado tratará con especial atención os problemas que se lles presenten, deténdose nos puntos onde se detectou dificultade na comprensión, e propondrá exercicios de reforzo dos conceptos vistos, abondando nos puntos cruciais.
- Para o alumnado por riba da media poderase propor, se así se estima, exercicios de maior dificultade que os presentados ao conxunto do alumnado, a busca de información para a ampliación de temas xa tratados, e o tratamento de temas de interese relacionados aínda que non incluídos nos contidos do módulo directamente extraídos do currículo.
- Atención especial aos alumnos con deficiencias de comprensión e seguimento de contidos.
- Coordinación de accións co Departamento de Orientación naqueles casos que se considere necesario.

9. Aspectos transversais

9.a) Programación da educación en valores

Durante todo o curso trataranse de levar a cabo, na medida do posible, accións sobre valores transversais referentes á materia.

Ao longo do curso traballarase no uso e difusión das ferramentas de código aberto.

Daráselle especial importancia ao significado do coñecemento libre na sociedade contemporánea como ferramenta para a promoción da igualdade.

Traballarase no coñecemento e o respecto á normativa vixente referida ás novas tecnoloxías. En concreto:

- Lei de Protección de datos de carácter persoal.
- Lei de Propiedade Intelectual.
- Lei de Servizos da Sociedade da Información e o Comercio Electrónico
- Normativa de seguridade no traballo.

9.b) Actividades complementarias e extraescolares

Non se programaron actividades específicas para este módulo, pero tratárese de fomentar a participación do alumnado en:

- Actividades programadas polo departamento de Informática.
- En colaboración co departamento de orientación:
- Actividades de promoción da cultura emprendedora.
- Actividades de preparación para o tránsito á vida laboral.
- Actividad de achegamento da universidade aos alumnos.